

USA

Fairbanks

Anchorage

Beaver Creek

Kanada

ALJAŠKA

Vlastně ani nevím, kdy se v mé hlavě zrodila myšlenka na panamerickou expedici. Jak už to tak bývá, na některé otázky se odpovědi hledají obtížně, na jiné snadno. A některé otázky zůstávají dokonce bez odpovědi.

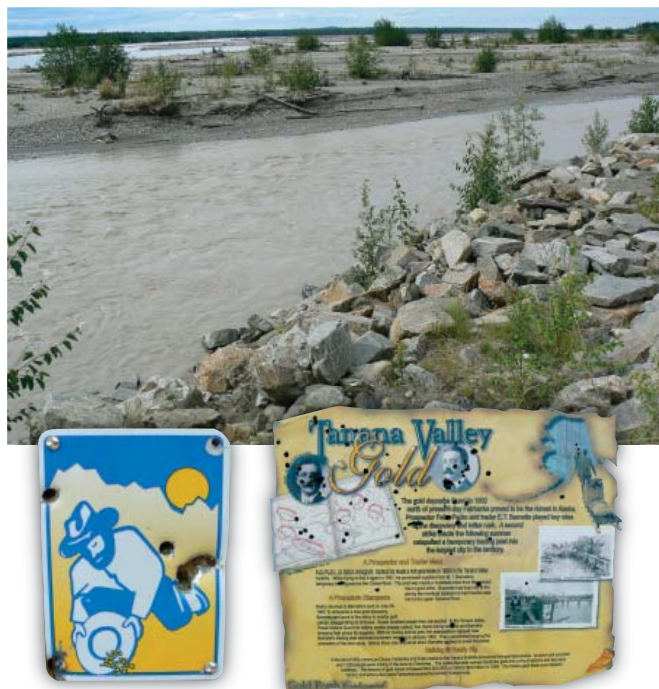
Myšlenka projet napříč třemi Amerikami se v mé hlavě nezrodila ani při četbě některého z romantických cestopisů, ani při sledování některého z barvitých televizních geografických filmů, ba ani na základě vyprávění některého z mých cestovatelských vzorů. Jsem farmář a tak jsem o Panamerice začal přemýšlet jednoho všedního dne docela obyčejně - při kydání hnoje. Možná vám tahle málo voňavá činnost nebude pro takovou myšlenku připadat příliš vznešená, ale musím vám říci, že kydání hnoje je stejně důstojná práce, jako třeba krájení chleba. Lidé ji vykonávali po tisíciletí a myslím, že věci, které při ní vymysleli, by dokázaly zlepšit svět více než některé nápady zběsilých politiků či vojevůdců. Nemyslete si tedy, že když v ruce držíte vidle, jste méněcenným člověkem.

Panamericana se mou láskou stala na první pohled. Vždyť je to nejdelší souvislá silnice světa. Nekonečně dlouhý pruh asfaltu, betonu, šterku, ale i bláta a pís-ku, který vede pustinami i hustě obydlenými místy, překračuje stovky vodních toků, brodí se bažinami a stoupá vysoko do hor. Pro cyklistu veliké lákadlo a současně velká výzva. Když se rozhodnete projet Panameri-ku na kole od severu až k jihu, musíte počítat s tím, že propotíte nekonečné množství triček a vy-

sloužíte si řadu modřin. Když se však odhodláte podstoupit tu námahu, za odměnu získáte možnost důvěrně poznat stovky zajímavých lidí a zblízka nahlédnout do prostředí, v němž tito lidé žijí. Tenhle výměnný obchod mám rád. Námahy se nebojím a životy obyčejných lidí mě zajímají. Ze sedla bicyklu k nim mám rozhodně blíže, než od volantu automobilu či z kabiny letadla.

Teď tedy stojím na začátku cesty. Osm měsíců budu muset usilovně šlapat do pedálů, abych z jednoho konce Ameriky dojel na druhý. Do odjezdu z Hlubočce jsem musel stihnout na farmě vykonat všechny práce, které normálně dělám až v září nebo v říjnu. Statek ale musí fungovat po celou dobu mé nepřítomnosti, a protože nebudu doma vlastně celou zimu, musel jsem o pomoc požádat své přátele, známé, rodinné příslušníky a kamarády. Naštěstí jich mám dost. Někteří z nich mě přišli vyprovodit i na mošnovské letiště. Ale naše rozloučení nebylo nijak velkolepé. Tak jsem si to přál. Nemám příliš

Zlatonosná řeka Tanana

te přitom ale být dobře viděn. Proto mám nad zadním kolem upevněn dlouhý prut, na němž je zavěšena nejenom česká vlajka, ale také vlajka Alpisportu. Je na ní vyobrazeno logo jednoho z mých významných sponzorů, ale hlavně má výraznou bezpečnostní žlutou barvu. Přesahuje do silnice a už z dálky ji může zahlédnout každý řidič. Je zkrátka nepřehlédnutelná. Jak říkám – na kole je důležité, aby člověk nejenom viděl, ale aby taky byl sám dobře viděn.

Můj kamarád Roman (řečený Stopař), už více než šest desítek let náruživý skaut, mě požádal, abych mu ze své cesty přivezl nějaký kámen nebo kamínek. Nejlépe prý z konce cesty v Ohňové zemi. Myslím, že nemá v úmyslu nechat si ten kamenný suvenýr pro sebe, ale že jej hodlá vynést v Beskydách do sedla Ivančeny a uložit jej do mohyly vztyčené tam na památku ostravských skautů umučených na konci války nacisty. Je to opravdu zvláštní mohyla. Jsou v ní už uložené celé vagóny kamenů, které mladí skauti, trampové a turisté z celé

země i ze zahraničí vynesli k vrcholku Beskyd. Do některých z kamenů jsou vyryty pamětní nápisy a vzpomínkové texty. A v mohyle je prý uložen i kámen z Měsíce, který na Ivančenu vynesl jeden z amerických astronautů. Nebudu se stydět, když mezi statisíci kamenných vzpomínek bude uložen i suvenýr z mé expedice.

Když teď odpočívám na břehu řeky Tanana nedaleko hranic s Yukonem, připomínám si Stopařovu zvláštní prosbu. Inspi-ruje mne k tomu skutečnost, že se nacházím přesně v místech, kde před mnoha desítkami let dobrodruzi a prospektori rýžovali zlaté nuggety. Zamyšleně se dívám do bystře proudící vody a myslím na nešťastné skauty, kteří v nesvobodné okupované zemi na sklonku strašné války snili stejně jako jejich hrdinové zlatokopové o volnosti, dobrodružství a romantice. Pod hladinou zlatonosné řeky jakoby se míhaly stíny jejich tváří. Ale v podstatě jsou to odlesky kamenů ohlazených vlnami statisíce let staré vody. Hledím upřeně do proudu a vzpomínám na kamaráda Stopaře a na tisíce ostatních skautů, kteří už desítky let vrší kámen ke kameni, aby vznikla ta zvláštní mohyla. A tak ruka zaloví pod hladinou a v mé dlani se objevuje vlhký oblázek. Na památku i pro vzpomínku. Ten příští kamínek už bude z Ohňové země. Samozřejmě dojeďu-li tam a bude-li všechno v pořádku. Víc kamínků cestou sbírat nemíním. Nejsem přece cestář, který vozí v zavazadle balvany.

Ale vlastně teprve kdesi tady, na břehu zlatonosné řeky Tanana, se začíná odvíjet skutečná historie mé expedice.

Srub připomínající zašlou slávu

Na křižovatce v městečku Delta

Vždyť teprve myšlenka posvěcuje úmysl. Ano, jsem na mém začátku. Duch skautského hnutí mi byl vždycky blízký. Narodil jsem se samozřejmě v době, kdy u nás bylo skautské hnutí zakázané. Ale už jako kluk jsem s chutí hltal všechno, co se skautingu týkalo, co mělo blízko k přírodě, ke stanování, ke kamarádství, k lovení bobříků a ke všemu, co se tak krásně nazývá romantickým junáctvím. Od této chvíle mám proč jet. Každým namáhavě vydobytým kilometrem své cesty snad pomohu naplnovat odkaz, který odedávna spočíval v srdcích mladých lidí. Vždyť co jiného, než touha po romantice a po dobrodružství uměla uskutečňovat největší lidské sny?

O něco později stojím na silniční křižovatce u městečka Delta. Tady se protíná hned několik aljašských cest, které byly stavěny v různých dobách a nesou různá pojmenování. Poblíž křižovatky je umístěna rozměrná informační tabule s údaji o historii aljašských komunikací. Nikde na ní není samozřejmě napsáno, že by zrovna tato křižovatka u městečka Delta měla být označena rozcestníkem s nápi-

sem 0 MIL. Že by tedy právě zde měl být začátek Panamerický? Niko-

li. Na rozcestníku čtu číslici 1 422 mil. Kdysi tu končila ona slavná aljašská silnice zvaná Alcan. Ale stejně jako v případě mnoha světových řek nezjistíte přesné místo jejich pramene, nelze ani začátek nejdelší souvislé silnice světa označit přesně. Žádný začátek pro poutníka, jakým jsem já, prostě tato silnice nemá. Neustále se prodlužuje více k severu, a tak si tedy místo skutečného startu expedice raději ponecháme v srdci a neberme v úvahu, že od příletu na Aljašku v této chvíli uběhl celý týden a že už mám našlapáno 850 kilometrů.

Právě když řeším problém, jak fotograficky zvěčnit památnou chvíli u rozcestníku v městečku Delta (a tedy pravý začátek mého cyklistického příběhu), objevuje se poblíž křižovatky mladá dáma a nabízí pomoc. Mluví anglicky, ale když se zmiňuji o tom, že pocházím z Evropy a dokonce z Česka, tu se při pohledu na naši někdejší společnou vlajčku ozývá překvapený výkřik: „Veď ja som Slovenka!“

Následují nesmírně milé minuty rozhovoru, jaký by nikdo z obyvatel tohoto koutu světa neočekával. Mladá dáma se jmenuje Alice, pochází z Trenčína a už čtyři roky žije na Aljašce. Provádala se sem za učitele angličtiny Johna, s nímž se seznámila při jeho pobytu na Slovensku. Mají spolu tříletého synka Michaela, momentálně bydlí ve Fairbanksu a na křižovatce u Delta se celá rodina ocitla toho dne náhodou, cestou do přístavu Valdez, kam John jede chytat ryby. A báb, máme tu krajana!

Alice je šťastná, že si může s někým popovídat rodným jazykem. Také její manžel umí několik slov slovensky. Vzájemně se fotografujeme a vyměňujeme adresy. Vždyť svět je malý a není vyloučeno, že se příště setkáme třeba na mé farmě Šťastná planeta v Hlubočci.

Celá rodinka mi ještě dlouho mává, když nasedám na

ALASKA HWY

